

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая

Кафедра психології та суспільно-гуманітарних наук

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ
З ПСИХОЛОГІЇ СПІЛКУВАННЯ
для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 053 Психологія
освітньо-професійної програми «Психологія»

Київ – 2023

Андросович К.А., Заліток Л.М., Мельник М.Ю., Методичні вказівки до виконання та захисту курсових робіт з навчальної дисципліни «Психологія спілкування» для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, освітньо-професійної програми «Психологія», Київ : Вид-во ЗВО МНТУ, 2023. 28 с.

Методичні вказівки містять загальні вимоги до курсової роботи, вказівки до виконання її основних розділів, структури та оформлення, опис процесу підготовки роботи та порядок її захисту.

Розглянуто та схвалено кафедрою психології та суспільно-гуманітарних наук (протокол №5 від 27 січня 2023 р.).

Рекомендовано до використання в освітньому процесі науково-методичною комісією Вченої ради Закладу вищої освіти Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая».

Рекомендовано до видання Вченою радою Закладу вищої освіти Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» (протокол №06/2223 від 28 лютого 2023 р.)

Рецензент:

Гальченко Вікторія Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	5
2. СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	8
3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	12
4. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ, ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	14
5. ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	17
ДОДАТКИ.....	19
А. Орієнтована тематика курсових робіт	19
Б. Зразок оформлення титульної сторінки	20
В. Зразок оформлення план-проспекту	21
Г. Зразок анотації	22
Д. Шаблон для формування змісту	23
Е. Загальні правила до укладання бібліографічного опису та приклади	24

ВСТУП

Курсова робота є самостійною, теоретико-аналітичною роботою здобувача освіти, що готується в процесі вивчення навчальної дисципліни «Психологія спілкування» відповідно до навчального плану.

Метою виконання курсової роботи є поглиблення теоретичних знань і розвиток практичних навичок студентів другого року навчання щодо аналізу феномену спілкування, дослідження його психологічних механізмів, закономірностей та особливостей.

Виконання курсової сприяє розвитку в здобувачів освіти критичного мислення, навичок наукової аргументації та застосування отриманих знань у вирішенні конкретних психологічних задач, пов'язаних із міжособистісною взаємодією в різних соціальних контекстах та передбачає формування в здобувачів освіти наступних компетентностей та результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою «Психологія»:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за

результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки

ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців.

ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Тематика курсових робіт затверджується на засіданні кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук. Графік виконання курсових робіт визначається навчальним планом підготовки здобувачів освіти ЗВО МНТУ.

Захист курсових робіт відбувається в присутності комісії, склад якої визначається на засіданні кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, згідно затвердженого графіку.

Типова структура курсової роботи має бути такою: титульний аркуш, план-проспект, анотація, зміст, перелік умовних позначень (при необхідності), вступ, 2 розділи, що розкривають зміст проблеми та описують результати теоретичного дослідження, висновки, список використаної літератури, додатки.

1. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи відбувається відповідно до графіка, що затверджений кафедрою.

Процес роботи над дослідженням поділяється на такі етапи: підготовчий; етап роботи над змістом; заключний етап.

Підготовчий етап починається з вибору теми курсової роботи, її осмислення та обґрунтування (Додаток А). Перевага надається темі, при розробці якої студент може виявити особисті творчі здібності та ініціативу. При виборі теми слід врахувати, перш за все, *актуальність дослідження* (як наукову, так і суспільну). Наукову актуальність визначають ступінь опрацювання вченими даної теми, наявність дискусій з висвітлюваних питань, продуктивність тих методологічних засад, на яких велась її розробка. Суспільна актуальність пов'язана з можливістю використання практичного досвіду в сучасних умовах для вирішення певних завдань. Серед факторів, які впливають на хід опрацювання теми і мають зумовити її вибір, – наявність відповідної джерельної бази (досліджень, науково-методичних публікацій, статистичних матеріалів тощо).

З метою повноцінного формування індивідуальної освітньої траєкторії, здобувач освіти має право за погодженням із науковим керівником пропонувати своє формулювання теми курсової роботи.

При визначенні *об'єкта, предмета і мети* дослідження необхідно зважати

на те, що між ними і темою курсової роботи є системні логічні зв'язки.

Об'єкт дослідження – це частина об'єктивної реальності, яка на даному етапі стає предметом практичної і теоретичної діяльності людини як соціальної істоти (суб'єкта).

Предмет дослідження є таким його елементом, який включає сукупність властивостей і відношення об'єкта, опосередкованих людиною (суб'єктом) у процесі дослідження з певною метою в конкретних умовах.

Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом і шляхом його досягнення. Кінцевий результат відображає очікуваний від виконання позитивний результат, який формується двоступенево: перша частина у вигляді суспільної корисності; друга у вигляді конкретної користі, віднесеної до основного предмета дослідження. Поставлена мета дослідження дозволяє визначити **завдання дослідження**.

Робота над змістом курсової роботи починається з вивчення та конспектування літератури з теми курсової роботи. Робота з науковою літературою. Студент повинен ознайомитись з експериментальними даними, отриманими науковцями, і спробами пояснення причин явища, яке зацікавило його.

Первинна робота розпочинається з пошуку визначень базових понять, які містяться у психологічних словниках, а також у словниках та енциклопедіях із суміжних дисциплін. Вони містять посилання на основні публікації з проблеми. Наступний крок – складання бібліографії з тематики дослідження за допомогою бібліотечних систематичних каталогів. Попереднє знайомство з публікаціями на тему дослідження можна отримати із реферативних журналів.

Більш детальну інформацію про дослідження, що стосуються обраної проблеми, слід шукати у самих публікаціях: статтях наукових журналів, збірниках і монографіях.

Результат роботи над літературним оглядом – це уточнення проблеми, висунення гіпотези та ідеї плану емпіричного дослідження.

При цьому:

- читаючи книгу, яка заслуговує на увагу, краще робити виписки під час читання;
- можна переписати для себе висновки автора у тому вигляді, в якому вони викладені у роботі;
- доцільно зазначати у своєму конспекті, яким сторінкам публікації належить кожний його фрагмент, це необхідне для цитування;
- будь-який конспект потрібно починати із запису вихідних даних друкованої роботи (автор, назва праці, місце і рік видання, кількість сторінок).

Зібрані матеріали можуть бути скомпоновані за хронологічним принципом,

тобто виклад буде описувати етапи дослідження проблеми вітчизняними та зарубіжними вченими.

Однак логічна побудова має переваги для поглибленого розуміння природи явища, яке вивчається.

Структура огляду літератури може бути приблизно такою:

1) Феноменологічний опис, тобто опис проявів, явищ, які є предметом дослідження, сфера проявів, їх частота, просторові, інтенсивні характеристики.

2) Місце цього явища серед інших психічних явищ, тобто його взаємозв'язки, взаємовпливи. Чинники, які його обумовлюють. Явища, на які воно впливає.

3) Структура цього явища, тобто стійкі зв'язки між його складовими.

4) Сутність, природа явища. Визначення явища (одне або декілька).

5) Закономірності, яким підпорядковується явище.

6) Прикладне, практичне використання психічного явища (властивості, функції або врахування його характеристики).

Побудова огляду літератури залежить від специфіки психічного явища, яке розглядається, міри його вивчення та інших факторів. Тому запропонована схема є приблизною.

В огляді літератури обов'язково мають бути зазначені прізвища авторів, чий ідеї або експериментальні результати ви переказуєте, аналізуєте або узагальнюєте. Вкажіть конкретні публікації авторів або автора, який став для вас посередником, джерело інформації про автора, ідеї якого вас зацікавили. Якщо ви подаєте цитату, яку взяли не з першоджерела, а з роботи іншого автора, то у кінці цитати в дужках зазначте джерело, з яким працювали.

Заключний етап роботи над курсовою роботою. На цьому етапі передбачається написання студентом вступу та висновків до курсової роботи, оформлення списку літератури та додатків, редагування тексту, його доопрацювання з урахуванням зауважень наукового керівника, підготовка роботи до захисту.

Вступ доцільно писати після того, як написана основна частина курсової роботи. У вступі обґрунтовується актуальність теми; визначаються об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження; розкривається структура роботи, її основний зміст. Обов'язковою частиною вступу є **аналіз досліджуваності проблеми**, який має бути систематизованим з точки зору теоретичного і практичного значення роботи, їх значущості, переваг та недоліків проаналізованих праць.

Логічним завершенням курсової роботи є **висновки**. Головна їх мета – висвітлення результатів виконання поставлених завдань. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень.

Список використаної літератури повинен містити бібліографічний опис джерел, використаних студентом під час роботи над темою, оформлений відповідно до ДСТУ 8302:2015 (Додаток Е). Здобувачі освіти повинні використовувати джерела, написані виключно державною мовою та мовами європейського союзу. Орієнтована кількість використаних джерел становить 20, із зазначенням посилань у тексті курсової роботи.

Завершуючи написання курсової роботи, необхідно систематизувати ілюстративний матеріал. Ілюстрації можна подавати у тексті, або оформляти у вигляді додатків.

Усі **додатки** повинні мати алфавітну нумерацію та назви, що відповідають їхньому змісту. Нумерація аркушів з додатками продовжує загальну нумерацію сторінок основного тексту роботи.

2. СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Загальний обсяг завершеної курсової роботи складає 28-30 сторінок з урахуванням титульного аркуша, висновків, списку використаних джерел та додатків. Нижче наведено рекомендована структура та обсяг її елементів.

1. Титульний аркуш – 1 сторінка (Додаток Б).
2. План-проспект (Додаток В).
3. Анотація (Додаток Г).
4. Перелік умовних позначень (за необхідності).
5. Зміст – 1 сторінка (Додаток Г).
6. Вступ – 2-3 сторінки.
7. Основна частина – 20-25 сторінок.
8. Висновки – 1 сторінка.
9. Список використаної літератури (Додаток Д).
10. Додатки.

Титульний аркуш

На титульному аркуші повинні бути зазначені:

- назва закладу вищої освіти;
- назва кафедри, де виконувалася робота;
- тема курсової роботи;
- назва групи та спеціальності;
- прізвище, ім'я та по-батькові автора роботи (повністю);
- прізвище, ініціали, посада і вчений ступінь керівника;
- місто і рік виконання роботи.

Анотація

Обсяг анотації – до однієї сторінки. Анотація покликана стисло розкрити зміст курсової роботи і повинна містити тільки інформацію, яка є в цьому дослідженні. Анотації, як правило, містять речення з таким набором присудків: *аналізується, доводиться, вказується, виявляється, визначається, розглядається, досліджується, описується*; або речення з відповідними їм дієприкметниками, наприклад, *досліджено, подано, описано, тощо*. Літературні посилання, таблиці та формули в анотації не подаються.

Анотації складаються за формою, яка містить такі структурні одиниці:

1. Прізвище та ініціали студента;
2. Назва курсової роботи, вид роботи;
3. Спеціальність (шифр, назва);
4. Назва освітнього закладу;
5. Місто, рік;
6. Основні ідеї, результати та висновки курсової роботи.

У викладі основних результатів студент дає чітку характеристику дослідження, стисло і логічно викладає сутність своїх наукових пошуків, тобто вказує, що було проаналізовано, зроблено, встановлено.

Після анотації наводять ключові слова. Ключовим словом називається слово або стійке словосполучення із тексту анотації, яке з точки зору інформаційного пошуку несе змістове навантаження. Сукупність ключових слів повинна відображати основний зміст роботи. Загальна кількість ключових слів не повинна бути меншою трьох і більша десяти.

Зміст

Служить для забезпечення швидкого пошуку потрібної інформації й повинен включати назви складових частин курсової роботи з обов'язковим зазначенням номерів сторінок.

Вступ

Вступ повинен бути чітким і зваженим. Його не слід перевантажувати загальними фразами.

У вступі:

- обґрунтовується вибір теми роботи, описується актуальність і суть досліджуваної проблеми;
- аналіз дослідженості проблеми;
- визначаються об'єкт і предмет курсової роботи;
- формулюються мета й завдання роботи;
- дається коротка довідка про структуру роботи.

Актуальність теми дослідження – це обґрунтування проблеми

дослідження з точки зору її соціальної та наукової значущості в даний час. Актуальність в цілому слід оцінювати з точки зору тієї концептуальної установки, якої дотримується автор роботи. Актуальність включає в себе опис проблемної ситуації та її значимість.

Об'єкт і предмет дослідження завжди представлені в самій темі курсової роботи.

Об'єктом дослідження виступає те, що досліджується. Наприклад, у темі *«Особливості комунікативних процесів в онлайн-середовищі серед молоді»*, **об'єктом** дослідження є: *онлайн комунікація молоді*.

Предмет дослідження – це та сторона, аспект чи точка зору, з якої дослідник пізнає цілісний об'єкт, виділяючи при цьому головні, найбільш суттєві (з точки зору дослідника) його ознаки. Предмет включає в себе ті сторони та властивості об'єкта, які максимально відтворюють сутність проблеми, тобто фіксує певні аспекти, зв'язки та сторони об'єкта, що розкриваються в процесі пошукової роботи.

Наприклад, у наведеній вище темі, предметом дослідження є: *особливості комунікативних процесів молоді в онлайн середовищі*.

Мета роботи зазвичай тісно переплітається з назвою роботи і повинна чітко вказувати, що саме вирішується. Слід пам'ятати, що цілей не може бути декілька (як, наприклад, завдань). Мета завжди націлена на кінцевий результат.

Наприклад, у запропонованій для «наочності» темі, мета може бути сформульована як: *«сприяння екологічному спілкуванню в онлайн середовищі серед студентської молоді»*.

Завдання розкривають конкретні кроки, за яких досягається мета курсової роботи. Це по суті алгоритм досягнення мети. На основі сформульованих завдань вибудовується структура самої роботи, що логічно відображається у пунктах змісту. Тобто, завдання роботи повинні бути безпосередньо пов'язані та корелювати зі змістом.

Наприклад, завданнями вищенаведеної курсової роботи можуть бути такі:

1. *Здійснити аналіз літератури з теми комунікації як онлайн, так і реальної.*
2. *Розглянути наукові підходи до вивчення особливостей онлайн комунікації.*
3. *Виявити відмінності між онлайн комунікацією та реальною.*
4. *Розробити рекомендації для екологічного Інтернет спілкування.*

Коротка довідка про структуру роботи є обов'язковою інформаційною частиною вступу: останнім абзацом у цій частині роботи повинен бути наступний текст: «Робота складається із вступу, двох (трьох) розділів, висновків, списку використаної літератури й додатків. Загальний обсяг роботи складає ... сторінок,

кількість рисунків – ..., таблиць – Список літератури містить найменувань.».

Розділи або основна частина

Основна частина присвячена розкриттю, деталізації, доказу, аргументації основних положень роботи. Висвітлюється процес дослідження, дається аналіз та узагальнення отриманих результатів, їхня інтерпретація та пояснення. Ця частина курсової роботи складається з розділів, підрозділів. Кожен розділ починають з нової сторінки.

Зміст розділів – послідовність викладу інформації диктується логікою проведеної роботи. Головне, щоб текст розділу відповідав його назві, а також розкривав поставлені завдання.

Всі розділи роботи повинні бути пов'язані між собою. Тому особливу увагу потрібно звертати на логічні переходи від одного розділу до другого і всередині розділу від питання до питання. Всі частини роботи повинні бути зв'язані між собою, доповнювати й поглиблювати одна одну.

Наприкінці кожного розділу формують висновки зі стислим викладенням наведених у розділі результатів.

Висновки

Висновки – це підсумкове викладення основного, концептуального змісту роботи, стисле формулювання найважливіших результатів виконання поставлених завдань курсової роботи.

Найзручніше формулювати висновки у відповідності з поставленими завданнями курсової роботи. Таким чином, висновків повинно бути не менше, ніж завдань (по одному завданню можна одержати декілька висновків). Висновки повинні бути чіткими, однозначними й органічно впливати зі структури роботи.

Список використаних джерел і літератури

Список використаних джерел і літератури формується за алфавітом згідно з вимогами ДСТУ 8302:2015.

Додатки

Цей елемент структури роботи не є обов'язковим. Їх завдання – документально підтвердити наведені в роботі дані, навести приклади, дати зразки тощо. Додатки доцільно вводити, коли автор використовує відносно велику кількість громіздких таблиць, графіків, статистичного, довідкового та іншого матеріалу. У тексті роботи повинно бути посилання на інформацію, яка включена в додатки.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна бути оформлена акуратно, з дотриманням низки вимог:

- текст розміщується на одній стороні білого паперу стандартного формату (A4);
- шрифт – TimesNewRoman, розмір – 14;
- міжрядковий інтервал – 1,5;
- поля: верхнє – 2 см, нижнє – 2 см, лівє – 3 см, правє – 1 см;
- щільність тексту рівномірна, без ущільнень та розрідження.
- відступ першого рядка абзацу – 1,25.
- нумерація сторінок наскрізна: перша – титульний аркуш, друга – зміст і т.д. Номери сторінок проставляються арабськими цифрами вгорі в правому куті сторінки без крапки в кінці. На титульному аркуші та змісті номери сторінок не ставляться (але рахуються). Бібліографія та додатки включаються в наскрізну нумерацію;
- кожен розділ починають з нової сторінки. Назву розділу розміщують по центру рядка, регістр – “всі прописні”, не підкреслюючи та без крапки в кінці;
- структурні частини роботи починаються з нової сторінки: (ЗМІСТ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ). Заголовки друкують великими літерами симетрично до тексту.
- заголовки підрозділів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці;
- не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту;
- відстань між підрозділами, між заголовком і текстом має становити 1 рядок;
- розділи роботи повинні позначатися римськими цифрами, наприклад, I, II, III і т.і.;
- підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад, 1.1, 1.2;
- нумерація сторінок проставляється у правому нижньому куті сторінки без крапки в кінці арабськими цифрами.

Якщо в роботі зустрічаються рисунки, креслення, схеми, таблиці, їх потрібно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Ілюстрації позначають словом *Рисунок* і нумерують послідовно в межах

розділу. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад, для другого рисунку першого розділу:

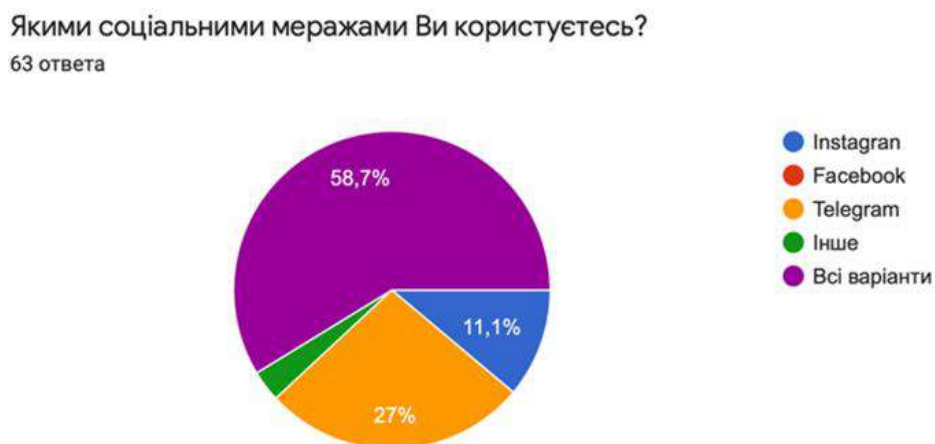

Рисунок 1.2. Результати опитування серед респондентів юнацького віку

Номер ілюстрації і назву розміщують послідовно під ілюстрацією. В тексті роботи посилання на рисунок скорочується, (наприклад – рис. 1.2; рис.1.3.).

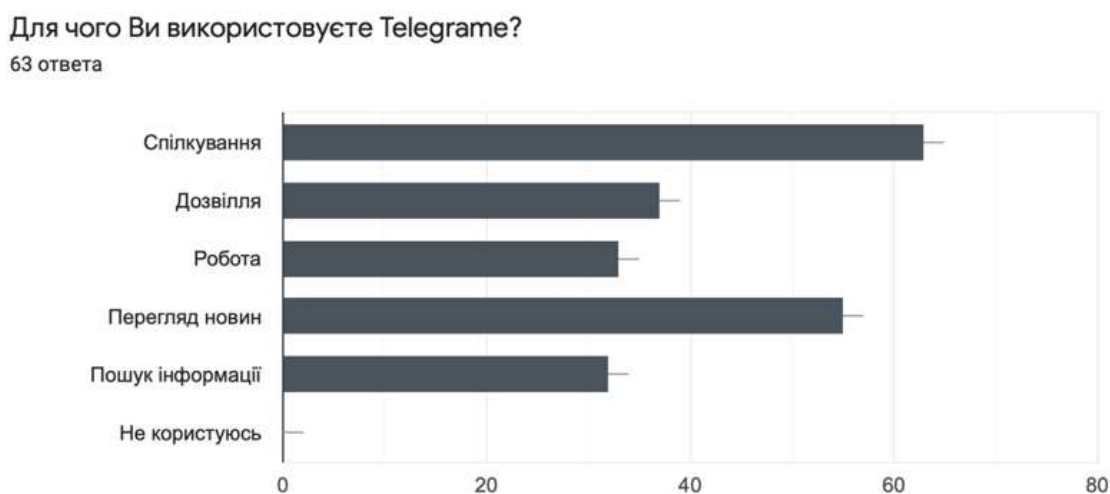

Рис. 1.3. Цілі використання Telegramе молоддю

Кожна **таблиця** (за наявності) повинна бути пронумерована в рамках розділу, де вона згадується та мати назву. Слово «Таблиця», з відповідним номером, пишеться вгорі таблиці справа і нумерується наприклад у розділі 2 підрозділу 1. Рядком нижче, по-центру, пишеться її назва.

Приклад:

Таблиця 2.1

Позитивні риси онлайн спілкування

Характеристика	Відсотки
Доступність інформації	96,8%
Можливість саморозвитку	85,7%
Постійний зв'язок	84,1%
Різноманітність в проведенні дозвілля	63,5%

Додатки подають після списку використаних джерел, розміщуючи їх у порядку появи посилань на них у тексті роботи. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово "Додаток ..." і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад: Додаток А, додаток Б і т. д.

При написанні роботи потрібно давати **посилання на літературні джерела**, з яких запозичені матеріали. Оформлення посилання в тексті: [3, с. 63] – означає, що цитата запозичена із 63 сторінки 3 джерела в бібліографії. Посилання на декілька видань оформлюється так: [5; 10; 23] (вказуються порядкові номери у списку джерел). В окремих випадках, коли номер сторінки вказати неможливо, скажімо в Інтернет- публікації, то посилання оформляється так: [23], де 23 – номер джерела у списку.

Числа та знаки у тексті. Великі круглі числа (тисячі, мільйони, мільярди) зручніше писати у вигляді поєднання цифр із скороченням, наприклад, 6 тис., 12 млн., 14 млрд. Знак №, §, % у тексті може стояти тільки біля цифри. Якщо такий знак застосований без поєднання з числом у цифровій формі, то його замінюють словом.

4. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ, ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Готова та належним чином оформлена курсова робота подається на кафедру (завантажується у відповідний Google Classroom) не пізніше ніж за тиждень до її захисту. Науковий керівник перевіряє курсову роботу у відповідності з критеріями, поданими далі, виставляє оцінку у Google Classroom та робить

висновок про допуск роботи до захисту, або про необхідність доопрацювання роботи.

Захист курсових робіт відбувається публічно в присутності комісії, склад якої визначається кафедрою, згідно затвердженого графіку. При підготовці тексту виступу та презентації слід планувати її на 10-15 слайдів. В основі виступу повинні бути актуальність обраної теми, об'єкт, предмет дослідження, мета, завдання та результати їх виконання.

Після заслуховування доповіді (до 7 хвилин) відводиться певний час на запитання з боку комісії та аудиторії. Відповіді автора повинні бути чіткими та аргументованими. У результаті захисту комісія визначає оцінку за захист у відповідності з наведеними критеріями, а також підсумкову оцінку та виставляє їх у Google Classroom. Голова комісії з захисту курсових робіт виставляє підсумкові оцінки здобувачів освіти за курсову роботу у відповідну відомість успішності.

Критерії оцінювання курсової роботи

Курсова робота оцінюється згідно вимог і критеріїв, розроблених та затверджених кафедрою психології та суспільно-гуманітарних наук ЗВО «МНТУ» відповідно до внутрішнього Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Оцінювання здійснюється за внутрішньою 100-бальною шкалою. У процесі визначення оцінки враховуються такі критерії:

- актуальність теми досліджень;
- повнота розкриття теми роботи;
- обґрунтованість використаних методів дослідження при розгляді конкретної проблеми;
- відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням;
- теоретична та практична повнота й змістовність висновків і рекомендацій;
- уміння студента стисло, послідовно й чітко формулювати сутність питання, розкривати, доводити і відстоювати свою точку зору на проблему в процесі захисту;
- здатність аргументовано захищати свої пропозиції;
- ступінь самостійності студента в процесі написання роботи;
- відповідність оформлення курсової роботи встановленим у цих вказівках вимогам;
- терміни здачі роботи;
- загальний рівень підготовки студента.

Критерії оцінювання виконання курсової роботи науковим керівником

Об'єкт оцінювання	Рівень виконання та кількість балів		
	Повністю	Частково (у відповідності зі ступенем виконання)	Не зроблено
Ступінь розкриття теми та її актуальність	20	1-19	0
Відповідність логічної побудови роботи поставленим завданням	10	1-9	0
Змістовність та аргументованість висновків	20	1-19	0
Ступінь відповідності оформлення роботи встановленим вимогам	10	1-9	0

Критерії оцінювання захисту курсової роботи

Об'єкт оцінювання	Рівень виконання та кількість балів		
	Повністю	Частково	Не зроблено
Змістовність та повнота презентації	10	1-9	0
Змістовність, повнота та аргументованість виступу	20	1-19	0
Правильність та повнота відповідей на додаткові запитання	10	1-9	0

Підсумкова оцінка визначається сумою балів з оцінювання виконання курсової роботи науковим керівником та захисту курсової роботи. Здобувач освіти допускається до захисту курсової роботи, якщо за результатами

оцінювання виконання курсової роботи науковим керівником він отримав оцінку не менше 30 балів.

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться в оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою у відповідності до затвердженої таблиці відповідності.

**Відповідність рейтингових оцінок за виконання курсової роботи
оцінкам за національною шкалою**

Оцінка в балах за виконання курсової роботи	ОЦІНКА ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного захисту)
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним виконанням курсової роботи)

5. ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Курсова робота повинна виконуватися з дотриманням принципів академічної доброчесності, що передбачає:

- самостійне виконання курсової роботи;
- наявність та правильність посилань на використані джерела інформації;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної діяльності та використані джерела інформації.

За порушення принципів академічної доброчесності науковий керівник та/або кафедра накладає на здобувача освіти стягнення у вигляді повторного виконання курсової роботи.

Видами порушень принципів академічної доброчесності є академічний плагіат (оприлюднення наукових результатів, отриманих іншими особами, як власних чи відтворення текстів інших авторів без відповідного посилання чи

подання як власних робіт, виконаних на замовлення іншими особами); (оприлюднення власних раніше опублікованих робіт як нових досліджень).

За якість курсової роботи, дотримання принципів академічної доброчесності відповідальність несе здобувач.

Самостійна автоматизована перевірка здобувачем освіти курсової роботи на академічний плагіат може проводитися з використанням програмно-технічних засобів з вільним доступом, які рекомендовані ЗВО «МНТУ» та наведені на офіційному сайті.

У разі підозри про недотримання здобувачем освіти принципів академічної доброчесності при виконанні курсової роботи науковий керівник також може використовувати для перевірки на плагіат рекомендовані програмно-технічні засоби з вільним доступом. У конфліктних ситуаціях науковий керівник може звернутися до завідувача кафедри із запитом про направлення курсової роботи на перевірку за допомогою програмно-технічного комплексу, який використовує ЗВО «МНТУ» офіційно на умовах договору з його розробником.

Детальна інструкція щодо порядку самостійної перевірки курсових робіт здобувачів освіти на унікальність із використанням програмно-технічних засобів представлена на офіційному сайті ЗВО «МНТУ» у розділі «Академічна доброчесність».

ДОДАТКИ

Додаток А

Орієнтовна тематика курсових робіт

1. Комуникативні бар'єри у спілкуванні під час дистанційного навчання студентів.
2. Маніпуляція як форма психологічного впливу під час взаємодії із споживачем.
3. Характерні риси спілкування дітей із неблагополучних сімей.
4. Передача життєвих цінностей батьків в процесі спілкування з дітьми.
5. Педагогічне спілкування як фактор формування мотивації до навчання учнів.
6. Особливості взаємостосунків з рідними в умовах війни.
7. Спілкування в соціальних мережах: переваги та ризики.
8. Вплив емоційного інтелекту на міжособистісну взаємодію студентів.
9. Труднощі спілкування через географічне роз'єднання сімей під час воєнного стану.
10. Підтримуюче спілкування психологів в умовах воєнного часу.
11. Психологічні особливості розвитку толерантності майбутніх психологів.
12. Особливості протікання процесу спілкування в підлітковому віці.
13. Розвиток навичок невербального спілкування як чинник самоєфективності особистості.
14. Екологічне спілкування з підлеглими під час воєнного стану.
15. Розвиток soft skills для поліпшення якості життя молоді.
16. Особливості безпечного спілкування в чатах у воєнний час.
17. Спілкування з дитиною в ситуації соціальної нестабільності.
18. Ненасильницьке спілкування дітей та молоді в кризових умовах.
19. Роль емоційного інтелекту у взаємодії «вчитель-учень».
20. Авторитетність як чинник психологічного впливу в системі взаємодії «викладач – студент».
21. Психологічна готовність студентів до інтерактивної взаємодії в освітньому процесі вищої школи.
22. Особливості міжособистісних стосунків в неповних сім'ях.
23. Соціально-психологічні чинники булінгу у шкільному колективі.
24. Вплив емоційно-вольової стійкості особистості на поведінку у надзвичайній ситуації.
25. Психологічні особливості готовності до здійснення волонтерської діяльності студентів.

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая
Кафедра психології та суспільно-гуманітарних наук

КУРСОВА РОБОТА
ІЗ ПСИХОЛОГІЇ СПІЛКУВАННЯ

на тему:

« _____ »

Виконав(ла):

Студент(ка) 2 курсу
спеціальності 053 «Психологія»
_____ (ПІБ повністю)

Науковий керівник:

(наукове звання, посада, ПІБ)

Національна шкала _____
Кількість балів _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (підпис)	_____ (ПІБ)
_____ (підпис)	_____ (ПІБ)
_____ (підпис)	_____ (ПІБ)

Київ – 2023|

Зразок оформлення план-проспекту

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая
Кафедра психології та суспільно-гуманітарних наук

Спеціальність : 053 «Психологія»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри: Ксенія АНДРОСОВИЧ

«___» _____ 2023р.

ПЛАН-ПРОСПЕКТ
КУРСОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Тема роботи: _____

Термін подання студентом закінченої роботи _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів курсової роботи	Термін виконання	Примітка
1	Огляд літератури		
2	Аналіз...		
3	Розробка...		
4	Оформлення курсової роботи		

Студент (тка) _____

Науковий керівник _____

Зразок анотації

АНОТАЦІЯ

Іванов І.І. Психологічний супровід процесу соціалізації обдарованих учнів засобами інформаційно-комунікативних технологій. – Курсова робота за спеціальністю 053 «Психологія». Інститут обдарованої дитини НАПН України. Київ. 2019. 34 с.

У курсовій роботі обґрунтовано педагогічні та психологічні умови, що обумовлюють зміст, форми, шляхи організації процесу соціалізації обдарованих учнів. Запропоновано та реалізовано проєкт, який мав на меті здійснити психолого-педагогічний супровід обдарованих учнів; забезпечити педагогічний колектив необхідними психологічними знаннями та навичками роботи з обдарованими дітьми, заохотити учасників освітнього процесу використовувати засоби інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) в освітній діяльності; ознайомити учнів та їх батьків з корисними можливостями, а також потенційними ризиками використання Інтернету для особистісного розвитку та отримання соціального досвіду. Встановлено, що формування поведінки обдарованих учнів, у тому числі в мережі Інтернет, відбувається під впливом різних чинників на таких рівнях: індивідуальному, сімейному, рівні найближчого оточення (однолітків, освітньої установи) та суспільному, що обумовлюють поведінку учнівської молоді в Інтернет-мережі та формують її специфіку. Розроблену модель психологічної підтримки та супроводу учасників освітнього процесу. У моделі визначені: мета, завдання, функції та технології. До організаційно-методичної реалізації моделі залучено всіх учасників освітнього процесу: учнів, учителів, батьків, адміністрацію закладу, для досягнення результату: учні набувають статус власної життєтворчості та активного члена суспільства.

Проведений експеримент показав позитивні зрушення показників соціалізованості у експериментальній групі по відношенню до контрольної групи на значимому рівні. Це дає підстави зробити висновок, що запропонований комплексний підхід сприяє соціалізації обдарованих учнів.

Ключові слова: *обдарована дитина; супровід учнів; соціалізація в школі; проєкт; Інтернет; безпека.*

Шаблон для формування змісту

ЗМІСТ	
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ І. НАЗВА РОЗДІЛУ	5
1.1 Назва пункту.....	5
1.2 Назва пункту.....	10
Висновки до розділу 1.....	14
РОЗДІЛ ІІ. НАЗВА РОЗДІЛУ	15
2.1 Назва пункту.....	15
2.2 Назва пункту.....	19
2.3 Назва пункту	24
Висновки до розділу 2.....	30
ВИСНОВКИ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	32
ДОДАТКИ.....	33

Загальні правила та основні вимоги до укладання бібліографічного опису за ДСТУ 8302:2015

Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання:

- опис здійснюється мовою оригіналу;
- вказівки тому, частини, випуску, номеру, а також на рік видання подаються арабськими цифрами;
- назва місця видання подається повністю;
- опис документу здійснюється за титульною сторінкою. Відсутні відомості позичають з інших місць документу: обкладинки, зворотного боку титульної сторінки, передмови, змісту, вихідних даних тощо;
- подання інформації не з титульної сторінки дозволено без квадратних дужок;
- дозволено укладати в скороченій формі, обмежуючись необхідною для ідентифікації інформацією;
- заголовок – від одного до трьох авторів або назва;
- повторення відомостей про автора/ів за навіскою не обов'язково;
- подання чотирьох і більше авторів перед назвою – не обов'язково, тільки за необхідності. Дозволено подати за навіскою рискою одного автора та словосполучення «та ін.»;
- подання позначення матеріалу не обов'язково;
- подання назви видавництва або прізвища видавника не обов'язково;
- подання відомостей про серію та Міжнародний стандартний номер не обов'язково;
- дозволено в аналітичному описі розділовий знак «дві навіскі» замінювати крапкою, а назву документу виділяти шрифтом. Назву дозволено скорочувати.
- дозволено словосполучення «Режим доступу» або еквівалент іншою мовою замінити «URL»;
- рекомендується застосовувати DOI замість електронної адреси.

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел, який подають у курсовій роботі

Бібліографічний опис з одним автором
1. Волкова Н. П. Педагогіка: Навч. посіб. Київ, 2007. 616 с.
Бібліографічний опис з двома авторами
2. Пасічник В.В., Резніченко В.А. Організація баз даних та знань. Київ, Видавнича група ВНУ, 2006. 384 с.
Бібліографічний опис з трьома авторами
3. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія, 2015. 312с.
Бібліографічний опис з чотирма та більше авторами
4. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.
5. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники
6. Психологія спілкування: навч. посіб. / за ред. Л. О. Савенкової. Київ: КНЕУ, 2015. 309 с.
Бібліографічний опис документа з організацією як автором
8. Україна в цифрах. 2013: стат. зб. / Держ. ком. статистики України. Київ : Консультант, 2004. 350 с.
Бібліографічний опис словника
9. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. Та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ, 2015. 1728 с.
Бібліографічний опис багатотомного видання (скорочена форма)
10. Енциклопедія історії України : в 10 т. / редкол. : В. А. Смолій та ін. Київ, 2007–2017. Т. 1–10.
Бібліографічний опис окремого тому
11. Енциклопедія історії України: у 10 т. / ред. рада: В.М. Литвин (гол.) та ін.; Ін-т історії України НАН України. Київ: Наук. думка, 2010. Т. 9. С. 36–37.

Бібліографічний опис частини документу
12. Залига В. І. Медіаосвіта // Основи медіакультури : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра всіх напрямів підгот. / І. С. Бондаренко та ін. ; за заг. ред. В. М. Манакіна ; Запоріж. нац. ун-т, Ф-т журналістики, Південноукр. центр медіаграмотності. Запоріжжя : Кераміст, 2019. С. 347–372.
Бібліографічний опис документу on-line
13. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Загальне документознавство. URL: https://textbook.com.ua/dokumentoznavstvo/1473445811 (дата звернення: 26.09.2020).
Бібліографічний опис офіційного документу
14. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i> . 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 15. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).
Бібліографічний опис нормативного документу
17. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. Київ, 2010. 16 с.
Бібліографічний опис дисертації
18. Андросович К.А. Психологічні чинники соціальної адаптації першокурсників в умовах освітнього середовища професійно-технічного навчального закладу: дис. канд. психол. наук: 19.00.05, Сєверодонецьк, 2015. 274 с.
Бібліографічний опис автореферату дисертації
19. Андросович К.А. Психологічні чинники соціальної адаптації першокурсників в умовах освітнього середовища професійно-технічного навчального закладу: спец. 19.00.05 – «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи». Київ, 2015. 21 с.

Бібліографічний опис частини видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)
20. Гребенюк М.О. Історія психологічного дослідження поняття агресії. Актуальні проблеми юридичної психології: зб. Матеріалів Наук.-практ. конф. (Київ, 24 квіт. 2015 р.). Київ: Нац.акад.внутр.справ, 2015. 252 с., С.85-88.
21. Михайлишин У.Б. Мотиваційний компонент психологічної готовності правоохоронців до екстремальної діяльності. <i>Вісник національного університету оборони України. Збірник наукових праць</i>. 2019. Вип. 1. (51). С.93-100.
Аналітичний опис статті зі збірника
22. Гевко І. В. Особливості проектування формальної моделі системи розвитку основ професіоналізму учителя технологій у процесі фахової підготовки. Педагогічний альманах // збірник Комунального вищого навчального закладу Херсонська академія неперервної освіти Херсонської обласної ради. 2017. № 8. С.190–198.
Аналітичний опис статті зі збірника on-line
23. Н. Tereshchuk, I. Tsidylo. Automated system of fuzzy identification of expert's competence for assessing the quality of pedagogical phenomena and processes // Information Technologies and Learning Tools, 2018, Vol 64, No2. URL : https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2079/1328 (дата звернення: 04.03.2019).
Аналітичний опис статті з друкованого журналу
24. Єрмакова Н. О. Психологічні особливості маніпулювання свідомістю як властивості кримінальної субкультури. Молодий вчений. 2017. № 4. С. 236-241. 25. Franko Yu. Applying cloud technology to prepare future specialist for engineering and pedagogical specialties // New Trends of Global scientific ideas. 2016 v.2. P. 49–55.
Аналітичний опис статті з журналу on-line
26. Сіткарь Т.В. Реалізація інтелектуальної інформаційної системи тестування з відкритою формою тестового завдання. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. 2011. Вип. 28. С. 231–237. URL : http://www.enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/1044/1/48.pdf (дата звернення: 04.03.2019).

Іноземні джерела
1. Hamilton B. J. Embedded Librarianship: Tools and Practices [Electronic resource] (Library Technology Reports). Access Mode : https://www.alastore.ala.org/content/embedded-librarianship-tools-and-practices (cited: 2017.11.05). 2. Green Libraries [Electronic resource] // American Library Association. Access Mode : http://www.ala.org/tools/green-libraries (cited: 2017.11.05).